

Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunto aiheesta ”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hyljetuotteiden kaupasta annetun asetuksen (EY) N:o 1007/2009 muuttamisesta”

(COM(2015) 45 final – 2015/0028 (COD))

(2015/C 332/09)

Esittelijä: Thomas McDONOGH

Euroopan parlamentti päätti 12. helmikuuta 2015 ja neuvosto 20. helmikuuta 2015 Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 114 artiklan nojalla pyytää Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon aiheesta

”Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi hyljetuotteiden kaupasta annetun asetuksen (EY) N:o 1007/2009 muuttamisesta”

COM(2015) 45 final – 2015/0028 (COD).

Asian valmistelusta vastannut ”maatalous, maaseudun kehittäminen, ympäristö” -erityisjaosto antoi lausuntonsa 5. toukokuuta 2015.

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea hyväksyi 27.–28. toukokuuta 2015 pitämässään 508. täysistunnossa (toukokuun 27 päivän kokouksessa) seuraavan lausunnon. Äänestyksessä annettiin ääniä 161 puolesta 9:n pidättyessä äänestämästä.

1. Päätelmät ja suositukset

1.1 EU:n lainsäädäntöä on muutettava, jotta noudatetaan perusasetusta koskevia suosituksia ja päätöksiä, jotka WTO:n riitojenratkaisuelin teki hyväksyessään 18. kesäkuuta 2014 paneelin ja muutoksenhakuelimen raportit.

1.2 Eri viranomaistahojen, EU mukaan luettuna, tulisi valvoa inhimillisestä teurastuksesta annettujen sääntöjen ja säännösten noudattamista tiukasti. Hyljekannan turhien kärsimysten välttämiseksi pitäisi ryhtyä kaikkiin mahdollisiin toimenpiteisiin. Esimerkiksi nuorten hylkeiden nuijimista hengiltä keväisin Kanadassa ei juuri voi kutsua muuksi kuin barbaariseksi menettelyksi. Eläinten oikeuksia puolustavat organisaatiot kaikkialla maailmassa toimivat jatkuvasti sitä vastaan. ETSK pitää tätä teurastusmenetelmää pöyristyttävänä.

1.3 Inuiittiyhteisöjen toimeentulonsa turvaamiseksi harjoittaman perinteisen hylkeenpyynnin osalta on määritettävä realistiset, todennettavissa olevat kiintiöt ja sallitut surmaamismenetelmät. Samanaikaisesti on kunnioitettava eläinten hyvinvointia.

1.4 Kiintiöiden, pyyntirajoitusten ja muiden vastaavien seikkojen noudattamista tulee tarkkailla ja valvoa asianmukaisesti.

1.5 Jäljitettävyyssjärjestelmän vähimmäisvaatimukset voitaisiin muotoilla joukoksi vaatimuksia, jotka EU:hun suuntautuvaa tuontitoimintaa kaavailevien taloustoimijoiden on täytettävä, ja sen tulee käsittää kolme keskeistä näkökohtaa ⁽¹⁾:

1. tunnistamista koskevat vaatimukset
2. tietoja ja niiden säilyttämistä koskevat vaatimukset
3. kyky esittää jäljitettävyyseraportteja (todentaminen).

2. Johdanto

2.1 Hyljetuotteiden kaupasta 16. syyskuuta 2009 annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1007/2009 asetetaan yleinen kieltö kyseisten tuotteiden saattamisesta unionin markkinoille.

⁽¹⁾ Komission rahoittama ja COWI-konsulttiyrityksen yhteistyössä ECORYSin kanssa tekemä tutkimus hyljetuotteiden kauppaa koskevien toimenpiteiden toteuttamisesta.

2.2 Perusasetuksessa myönnetään hyljetuotteiden yleiseen kieltoon poikkeus, joka koskee inuiittiyhteisöjen ja muiden alkuperäisyhteisöjen toimeentulonsa edistämiseksi harjoittamasta perinteisestä hylkeenpyynnistä peräisin olevia hyljetuotteita (ns. inuiittipoikkeus).

2.3 Lisäksi perusasetuksessa myönnetään poikkeukset tuonnille, kun kyseessä olevat hyljetuotteet ovat peräisin sellaisesta hylkeenpyynnistä, jonka ainoana tarkoituksena on merellisten luonnonvarojen kestäväpohjainen hallinnointi voittoa tavoittelematta ja ei-kaupallisin perustein (ns. merellisten luonnonvarojen hallinnointia koskeva poikkeus), tai kun hyljetuotteiden tuonti on luonteeltaan satunnaista ja siinä on kyse ainoastaan matkailijoiden tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tavaroista.

2.4 Täytäntöönpanoasetuksessa eli 10. elokuuta 2010 annetussa komission asetuksessa (EU) N:o 737/2010 annetaan yksityiskohtaiset säännöt perusasetuksen täytäntöönpanosta.

2.5 Kanada ja Norja nostivat kanteen molempia säädöksiä (eli hyljetuotteiden kauppaa koskevaa EU:n järjestelmää) vastaan Maailman kauppajärjestössä (WTO) kiistassa Euroopan yhteisöistä sekä toimenpiteistä hyljetuotteiden tuonnin ja kaupan pitämisen kieltämiseksi (DS400 ja DS401).

2.6 Vaikka WTO:n raporteissa katsottiin, että hyljetuotteita koskeva kielto voidaan periaatteessa perustella hylkeiden hyvinvointiin liittyvillä moraalisisilla näkökohdilla, niissä puututtiin kahteen poikkeukseen, inuiittipoikkeukseen ja merellisten luonnonvarojen hallinnointia koskevaan poikkeukseen.

2.7 Merellisten luonnonvarojen hallinnointia koskevaa poikkeusta ei pidetty perusteltuna, koska kaupallisen ulottuvuuden mahdollinen ero kaupallisessa pyynnissä ja merellisten luonnonvarojen hallinnointiin liittyvässä (pienimuotoisessa, ei-kaupallisessa) pyynnissä ei ollut riittävä eron tekemiseksi.

2.8 Vaikka inuiittipoikkeuksen osalta eron tekeminen on periaatteessa oikeutettu, muutoksenhakuoikeus katsoi, että jotkin poikkeuksen ja sen soveltamisen osat aiheuttivat ”mielivaltaista tai perusteetonta syrjintää”.

2.9 Euroopan unioni ilmoitti 10. heinäkuuta 2014 riitojenratkaisuelimelle, että se aikoo panna riitojenratkaisuelimen tässä kiistassa esittämät suositukset ja päätökset täytäntöön WTO-velvoitteitaan kunnioittaen.

2.10 Euroopan unioni, Kanada ja Norja sopivat 5. syyskuuta 2014, että kohtuullinen aikataulu riitojenratkaisuelimen suositusten ja päätösten täytäntöönpanolle olisi 16 kuukautta. Tämä kohtuullinen määräaika umpeutuu näin ollen 18. lokakuuta 2015.

2.11 Tarkasteltavana olevan lainsäädäntöehdotuksen tarkoituksena on panna täytäntöön riitojenratkaisuelimen suositukset ja päätökset perusasetuksen osalta. Lisäksi sillä luodaan oikeudellinen perusta asetuksen (EU) N:o 737/2010 saattamiseksi kyseisten päätösten mukaiseksi.

2.12 Merellisten luonnonvarojen hallinnointia koskevaan poikkeukseen liittyvät huolet otetaan huomioon poistamalla kyseinen poikkeus perusasetuksesta. Inuiittipoikkeukseen ja sen soveltamiseen liittyviä huolia käsitellään muuttamalla poikkeusta ja erityisesti liittämällä siihen eläinten hyvinvoinnin turvaamista koskevia näkökohtia ja asettamalla raja hyljetuotteiden saattamiselle markkinoille, jos hylkeenpyynti tai muut olosuhteet ovat sellaisia, että voidaan olettaa pyyntiä harjoitettavan pääasiallisesti kaupallisia tarkoituksia varten.

2.13 Lisäksi komission asiantuntijat työskentelevät yhdessä Kanadan asiantuntijoiden kanssa todistamisjärjestelmän perustamiseksi, jotta Kanadan inuiitit voivat hyödyntää inuiittipoikkeusta EU:n järjestelmässä.

2.14 Asiaan osallisten valtioiden tulee perustaa markkinointijärjestelmä inuiittien tuotteita varten.

3. Yleistä

3.1 Hylkeenpyynti on erottamaton osa inuiittiyhteisön ja muiden alkuperäisyhteisöjen kulttuuria ja identiteettiä sekä merkittävä osa niiden toimeentuloa. Useita vuosia sitten julkisen mielipiteen paineen vuoksi säädetty hylkeenpyynnin täyskielto aiheutti syvän kriisin inuiittiyhteisölle, jolle ovat luonteeltaan köyhyys ja kyvyttömyys varmistaa selviytymisensä. Tällä hetkellä 90 prosenttia inuiiteista on vailla työtä, ja lukuisa joukko heistä on kokonaan sosiaaliturvan varassa. Inuiitti- ja muiden alkuperäisyhteisöjen perinteisesti harjoittama hylkeenpyynti on hiljattain sallittu uudelleen, mikäli kyse on niiden oman toimeentulon hankkimisesta.

3.2 ETSK ehdottaa, että inuiittiyhteisö kutsutaan mukaan Euroopan komission ja Kanadan hallituksen väliseen prosessiin, jotta yhdessä löydetään paras tapa varmistaa, että inuiitit pystyvät edelleen toteuttamaan oikeuttaan toimeentuloon, ja että samanaikaisesti kyetään suojelemaan hylkeitä kansainväliseltä kaupankäynniltä ja häviämishaltua.

3.3 Inuiittien ja muiden alkuperäisyhteisöjen harjoittamassa hylkeenpyynnissä ei muun hylkeenpyynnin tavoin voida käytännössä johdonmukaisesti soveltaa aidosti inhimillistä lopetusmenetelmää. On kuitenkin asianmukaista, että asetuksen (EY) N:o 1007/2009 tavoitteen mukaisesti inuiittien ja muiden alkuperäisyhteisöjen toimeentulonsa parantamiseksi harjoittamasta perinteisestä hylkeenpyynnistä peräisin olevien hyljetuotteiden saattamiselle unionin markkinoille asetetaan ehdot siitä, että pyynti toteutetaan tavalla, jolla vähennetään mahdollisimman pitkälle pyydettyjen eläinten kipua, tuskaa, pelkoa ja muuta kärsimystä.

3.4 Asetuksella (EY) N:o 1007/2009 sallitaan myös poikkeuksellisesti hyljetuotteiden saattaminen markkinoille silloin, kun pyyntiä harjoitetaan ainoastaan merellisten luonnonvarojen kestävyysperiaatteiden mukaiseen hallintointiin.

3.5 Vaikka tunnustetaan ainoastaan merellisten luonnonvarojen kestävyysperiaatteiden mukaiseen hallintointiin harjoitettavan pyynnin merkitys, tätä pyyntiä voi kuitenkin olla vaikea erottaa laajasta pyynnistä, jota harjoitetaan pääasiassa kaupallisiin tarkoituksiin. Tämä voi johtaa perusteetomaan syrjintään hyljetuotteiden välillä. Näin ollen tätä poikkeusta ei enää tulisi myöntää.

3.6 Hyljetuotteiden saattaminen markkinoille on sallittua ainoastaan silloin, kun hyljetuotteet ovat peräisin inuiittiyhteisöjen ja muiden alkuperäisyhteisöjen harjoittamasta hylkeenpyynnistä, edellyttäen, että seuraavat ehdot täyttyvät:

- a) kyseessä on yhteisön harjoittama perinteinen hylkeenpyynti
- b) pyynti edistää yhteisön toimeentuloa ja sitä ei harjoiteta pääasiallisesti kaupallisista syistä
- c) pyynti suoritetaan tavalla, joka mahdollisimman hyvin vähentää pyydettyjen eläinten kipua, tuskaa, pelkoa ja muuta kärsimystä, ottaen huomioon yhteisön perinteinen elämäntapa ja toimeentuloon liittyvät tarpeet.

3.7 ETSK on yhtä mieltä hyljetuotteiden markkinoille saattamista koskevista ehdoista mutta kehottaa Euroopan komissiota löytämään asianmukaisen tasapainon hylkeiden suojelelun ja inuiittien hylkeenpyyntitarpeen välillä, koska tuo pyynti on inuiiteille elinehto. Jokin muunlainen kuin mainittujen ehtojen käytännönläheinen tulkinta voisi käytännössä estää inuiittien hylkeenpyynnin.

3.8 ETSK pitää hyödyllisenä, että

- a) määritetään inuiittien perinteiseen pyyntitapaan perustuen valmistamille hyljetuotteille erityisasema, esimerkiksi maininta "inuiittien perinteisin pyyntitavoin saalistama". Tässä tapauksessa voisi uusien kansainvälisten kiistojen välttämiseksi olla hyödyllistä määritellä tämä käsite selkeästi "pienimuotoiseksi pyynniksi".
- b) luodaan jäljitys- ja merkintäjärjestelmä ja erityinen tunnus inuiittien toiminnan tarkkailemiseksi ja kuluttajin suojelemiseksi ja informoimiseksi.
- c) Tulisi harkita tuontikiintiöiden soveltamista, mikäli havaitaan järjestelyjen väärinkäyttöä.

3.9 Hyljetuotteiden tuonti on sallittua myös silloin, kun se on luonteeltaan satunnaista ja kun siinä on kyse ainoastaan matkailijoiden tai heidän perheidensä henkilökohtaiseen käyttöön tarkoitetuista tavaroista. Tavaroiden luonteen ja määrän on oltava sellainen, ettei tavaroita voida katsoa tuotavan kaupallisiin tarkoituksiin.

3.10 Se, miten jäljitettävyyden jatkossa järjestetään, riippuu siitä, minkälainen järjestelmä otetaan käyttöön, sekä siitä, miten vastuu jaetaan eri osapuolten välillä. Hyljetuotteilla käytävän kaupan sääntelyn yhteydessä nämä vähimmäisvaatimukset pitäisi tulkita seuraavasti:

Tunnistamista koskevat vaatimukset

Jäljitettävyysvaatimukset koostuvat periaatteessa kolmesta osatekijästä:

- hylkeenpyytäjä (joko inuiitti-/alkuperäisyhteisöön kuuluva pyytäjä tai luonnonvarain hallinnointitarkoituksessa toimiva pyyntiluvalla varustettu pyytäjä), jolla on yksilöllinen tunnistenumero
- koontikeskus (mistä käy ilmi ko. alue / maantieteellinen paikka)
- tuote (käsittää ainakin pyytäjän ja koontikeskuksen välisen liiketoimen jäljitettävyyden).

Voi olla välttämätöntä määrittää edellä mainittujen lisäksi tai niiden asemasta "pyynti", mikäli se ei kytkeydy välittömästi pyytäjään, mikäli koontikeskusta ei ole tai jos se ei kata valtiotasoa vaan ainoastaan tietyt alueet.

3.11 Tehdessään lopullisen ja sitovan päätöksensä WTO:n täytyy sovittaa yhteen lähes 70 vuotta vanhojen kansainvälisten sopimusten sisältämiä keskenään ristiriitaisia näkökantoja. Yksi niistä on maiden välisen "mielivaltaisen tai perusteettoman syrjinnän" kieltö. Toisen mukaan valtiot voivat valita menettelytapoja, jotka "ovat tarpeen yleisen moraalien suojelemiseksi" ⁽²⁾.

3.12 *Kansakunnan suuruus ja sen sivistyksen taso näkyvät siinä, miten se kohtelee eläimiään* ⁽³⁾.

Bryssel 27. toukokuuta 2015

*Euroopan talous- ja sosiaalikomitean
puheenjohtaja
Henri MALOSSE*

⁽²⁾ A. Butterworth & M. Richardson, *Marine Policy* 38, s. 457–469; 2013.

⁽³⁾ Mahatma Gandhilta peräisin olevana pidetty sitaatti.